కథానాయకుడు దొరికాడు:
ఇక కథ దొరకాలి!

శ్రీ మద్రమా రమణ గోవిందో హరి!
శ్రీ ఆంజనేయ వరద గోవిందో హరి!!
శ్రీ పుండరీకాక్ష వరద గోవిందో హరి!!

...ఇవ్విధంబున ఇష్ట దేవతా ప్రార్థనముఁ జేసి, సుకవి స్తుతియు, కుకవి నిందయుఁ గావించి, నా రచింపబోవు వచన మహా ప్రబంధమునకుఁ గథాక్రమం బెట్టిదనిన...

*   *   *   *

అతని పేరు ఆనందం. అతని పేరు ఆక్రోశం. అతని పేరు భయం. అతని పేరు నిర్భయం. అతని పేరు మోహం. అతని పేరు దాహం. అతని పేరు కరుణ. అతని పేరు కసి. అతని పేరు దుఃఖం. అతని పేరు దిగులు. అతని పేరు మోసం. అతని పేరు హాసం—

సర్లెండి!

ఇల్లాగా మనం చెప్పుకో గలగాలే గానీ, అతని కెన్ని పేర్లయినా ఉన్నాయి. ఎందు కుండ కూడదు? అదేదో ఓ దేవుడు గారికి సహస్ర నామాలదాకా లేవా? ఆ పేర్లన్నింటినీ మనం ఆమోదించాం గాదా? అలాంటప్పుడు - అందులో సగం పేర్లను-

పోనీ సగానికి సగం పేర్లను - నా కథా నాయకునికి పెడితే మీ కభ్యంతరం ఉండకూడదు.

నా మాట నమ్మండి.

నా కథా నాయకుణ్ని దేవునితో పోల్చడం నా కెంత మాత్రం ఇష్టం లేదు. ఫలానా ఫలానా దేవుడుం గారికి వేయి పేర్లున్నట్లే, ఫలానా ఫలానా కథానాయకుని క్కూడా అనేక పేర్లున్నాయని చెప్పడం మాత్రమే నా వంతు. ఈ పేర్లన్నీ నేను పెట్టినవీ కావు. ఆ మాటకొస్తే ఇవి పేర్లు కూడా కావు. అతని కున్న గుణాలు. అతనిలో ఉన్న గుణాలు.

ఉదాహరణకు : అతని పేరు 'ఆనందం' అనుకోండాం. ఆనందం పుట్టడానికి 25 సంవత్సరాలు ముందుగా ఆనందం గాడి తల్లి పుట్టింది. 'ఆనందం తల్లి' ఆవిడ బిరుదు నామమేగానీ అసలు పేరు కాదు. ఆవిడ అసలు పేరు కాంచనం !

మీరెరగరు గానీ - కాంచనం - అచ్చరాలా కాంచనమే! ఆవిడ పచ్చగా ఉండేది. కాంచనంలా ఉండేది. ఇలా - సరదాగా ఎక్కడ నొక్కినా - ఆ ఇంతమేరా తెల్లగా లోతపడి - మెల్లగా, రంగులో రంగు కలిసి పోయేది. ఆవిడకు వొంకుల జుట్టు లేదు. నవ్వినప్పుడు సొట్టలు పడేందుకు వీలయిన బుగ్గలు లేవు. తళతళ లాడే కళ్ళు లేవు. సన్నగా, సంపెంగ మొగ్గలా, మొనదేరిన ముక్కు లేదు. అయినా కాంచనం అందంగానే ఉండేది.

ఆవిడ గారి అందం మీకు చూడాలని ఉన్నదా? అయితే ఆక్రోశంగారింటి కెళ్ళండి. వరండాలోనే గుమ్మం మీదుగా ఉన్న పెద్ద పటం చూడండి. ఆ పటంలో ఉన్న అందం - ఆర్తనాదంగాడి

తల్లిది. ఈ ఫోటో - ఆవిడ జబ్బుతో తీసుకొని తీసుకొని చని పోయాక తీసింది.

(గమనిక : ఆనందంగాడి, ఆక్రోశం గాడి, మరో పేరు ఆర్తనాదం.)

ఆవిడ అందం మీద అధమ పక్షం - 60 - 70 పేజీలన్నా రాద్దామనుకొన్నాను. అలా రాసినా అనౌచిత్యం ఎంత మాత్రం 'కా' దని నాకు తెలుసు. అనౌచిత్యం కాకపోగా అది కొంత అవసరం కూడా అవుతుంది. అయినప్పటికీ, నేను రాయలేదు. ఇలా రాయకపోవడానికి ఒక్కటే కారణముంది. ఇది ఆక్రోశంగాడి కథ గానీ, వాడి తల్లి కథ కాదు.

ఏక ధాటిన అరవయ్ పేజీలు రాసినా అనౌచిత్య మనిపించు కోని అందమే, లేక పోయినట్టయితే, కాంచనం బతుకు అందరి బతుకుల్లాగే సాదా సీదాగా ఉండేది. మరో సంగతి - ఆవిడ అందానికీ, ఆవిడ మరణానికీ మధ్య - అవినాభావ సంబంధా లున్నాయి.

"నీకేమే తల్లీ ! ఎవరయినా ఇట్టే ఎగరేసుకు పోతారు !" అనే వారు ఇరుగూ పొరుగూ.

అది నిజమే !

కాంచనను ఎగరేసుకు పోవడానికి చాలా మంది కాచు కూర్చున్నారు. కానీ ఎగరడానికి కాంచనం సిద్ధంగా లేదు. ఆవిణ్ని పనికి సిద్ధం చేసినవాడు పరిమళరావు.

చూస్తూ చూస్తూ ఉండగానే ఇతగాడు - ముందుగా కాంచనం హృదయాన్ని దోచుకొన్నాడు. ఆ తరువాత ఆమెను

నిలువునా దోచుకొన్నాడు. ఈ దోపిడిని ఆపడం కాంచనకు అతీతమైన కార్యమేమీ కాదు. ఆపగలిగి ఉండి కూడా ఆమె ఆప (ని చేయ) లేదు. లేదు సరి గదా, తనను సర్వదుంభాలాగా దోచుకు పొమ్మని పరిమళ రావుకు ప్రోత్సాహాన్ని కూడా ఇచ్చింది. ఏ కారణం చేతనన్నా పరిమళం రాకపోతే, కాంచనం అతగాడికి కబురంపించేది. కబురుక్కూడా రానప్పుడు కాసు లంపించేది. ఇందులో 'ఆనందం' తప్ప, 'అవినీతి' ఎక్కడా కనపడ లేదు. పైగా ఆ 'ఆనందం' కూడా, అలాంటిలాంటిది కాదు; భరించ లేనంత గొప్పది. అవినీతి నుంచి ఆనందం రాదనీ, ఆనందం ఇచ్చేది అవినీతి కాదనీ, ఆవిడకొక గట్టి విశ్వాసం కుదిరింది.

"నీ పేరేమో కాంచనం. మరి నా పేరు పరిమళం. మనిద్దరం శాశ్వతంగా కలిసి పోతే తప్ప, బంగారానికి తావి అంటుకోదు." అన్నాడొకసారి పరిమళం - ఆవిడకు గిలిగింతలు పెడుతూ.

ఈ దెబ్బతో - ఆనందసీమల అవతలి గట్టు దాకా వెళ్ళి వచ్చింది కాంచనం.

ఏడాది గడిచింది !

బంగారానికి తావి; తావికి బంగారమూ; పెనవేసుకు పోతున్నాయి. ఈ 'పెన' రోజు రోజుకూ మెలివేసుకు పోతున్నది. ఈ మెలికతోనే ఉభయులూ, ఆనందసీమల అంచుల దాకా ప్రయాణాలు సాగిస్తున్నారు.

ఆ ప్రయాణంలో మన మోహం గాడు, ఆగ ర్తదాటేశాడు. దాటిన చాలా కాలానికి గానీ, దాటిన అనుమానం రాలేదు. అనుమానం వచ్చాక కూడా పరిమళం రాకపోకలు సాగిస్తూనే ఉన్నాడు. నాలుగైదు మాసాలు గడిచాయి. అనుమానం కాస్తా గట్టిపడింది.

గట్టి పడిందని రూఢమయ్యాక పరిమళం కనబడ లేదు.

"ఇది బద్ధు దేశం. ఇది గొడ్డు దేశం. ఇది గాడిదగుడ్డు దేశం. మీకు నీతి లేదు. మీకు జాతి లేదు. మీకు పాపం లేదు. మీకు పుణ్యం లేదు. మీకు ధర్మం లేదు. మీకు అధర్మం లేదు. మీకు న్యాయం లేదు. మీకు అన్యాయం లేదు... మీరు మోసగాళ్ళు. మీరు వంచకులు. మీరు హంతకులు. మీరు దొంగలు. మీరు దొంగ లంజ కొడుకులు" అని ఓ సారి నోరు పారేసు కొన్నాడు ఆగ్రహం గాడు.

పీడి కోపం ఎవడిక్కావాలి గనక! దవడ వాయగొట్టారు.

దిక్కులేని వెధవ గనక - వాణ్నలా దవడ వాయించారు గానీ - వాడన్న దాంట్లో కూడా సబబున్నది.

పరిమళం కనిపించడం మానేశాక - ఇక కనిపించనే కనిపించదని తెలిపోయాక - ముందుగా - కాంచనం ఆశ్చర్య పోయింది. ఆశ్చర్య పోయాక ఆలోచించింది. ఆలోచించాక దిగులు పడింది. దిగులు పడినాక బాధ పడింది. బాధ పడినాక దుఃఖ పడింది. ఆ దుఃఖంలోనే కాంచనను డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకు పోయారు.

"ఖర్చుకు వెనక్కు తీయకండి" అన్నాడు కాంచనం నాన్న.

"ఇవన్నీ నేను వింటూనే ఉన్నా. నన్ను చంపడానికి అందరూ కలిసి కుట్ర పన్నుతున్నారని నేనప్పుడే గ్రహించా. ఈ నా కుట్రకు కారణం నాకు తెలుసు. కాంచనం తండ్రికి డబ్బుంది. ఆ డబ్బు డాక్టర్ గాడిక్కావాలి. ఆ డబ్బు కోసం ఆ గాడిద వెధవ నన్ను చంపడానికి సిద్ధ పడ్డాడు. చంపడం నేరం గదా! నేరం చేసిన

వాడికి శిక్ష పడాలి గదా! నేరం చేయమని ప్రోత్సహించిన వాడికీ శిక్ష పడాలి గదా! మరి - పడదేం? నన్ను - "నిలువునా ఖూనీ చేయడానికి చూస్తున్నారోయ్ - దేవుడా" - అని నెత్తినోరూ బాదుకొన్నా వినిపించుకోరేం? ఆ డాక్టర్ గాడు - నన్ను పొట్టలోనే ముక్కలు ముక్కలుగా కత్తిరించి, తునకలకింద నన్ను బయటికి తీస్తా నన్నప్పుడు, కాంచనం తప్ప అందరూ ఆనందించారు!!" అన్నాడు దుఃఖం గాడు.

ఇలాంటి కత్తిరింపుల పని, అక్కడెక్కడో, ఆమధ్య జరిగిందట. కత్తిరింపుల కార్యక్రమం జరుపుతున్నప్పుడు, పెద్ద ప్రాణానిక్కూడా మోసం వచ్చిందిట. అలా వచ్చిన సంగతి కాంచనకు తెలుసు. అందుకే ఆవిడ కత్తిరింపులకు వొప్పుకోలేదు.

"అందుకే కాంచనమంటే నాక్కోపం. నా కసహ్యం. నాకు ద్వేషం. నాకు కసి. ఏ మాత్తర్లతోనో, బిళ్ళలతోనో చచ్చే అవకాశముంటే — నేను చావడానికి కాంచనం కూడా గోణుక్కుండా వొప్పుకొనేది. ప్రాణాపాయం లేకుండా, కత్తిరింపులు జరిగే అవకాశమున్నా, ఆవిడ వొప్పుకొనేది. ఆ అవకాశం లేదు గనకనే - ఆవిడ లగ్గలకెత్తి ఏడిచింది. ఆ ఏడుపును కాంచనం అమ్మా నాన్నా చూడలేక పోయారు. చూడలేక - నన్ను చంపే పని మానుకొన్నారు... ఉండడానికేం — నాకూ అమ్మా నాన్నా ఉన్నారు. ఏం లాభం? పరిమళం గాడు, మా అమ్మను మోసం చేశాడు. మా అమ్మ — నన్ను చంపేసి, తను నీతి మంతురాలినని — లోకానికి చాటుకోవడం కోసం ప్రయత్నించింది. అసలేమీ జరగనట్లే నటిస్తూ, మిమ్మల్నందర్నీ మోసగించ వచ్చు ననుకొంది... వీరందరూ కలిసి, డబ్బుతో తమ పాపాలను కడిగి వేసుకోవచ్చు ననుకొన్నారు. వా రనుకొన్నది నిజమే గానీ-

సుబ్బరంగా కడిగేసుకొన గలిగినంత డబ్బు వాళ్ళ దగ్గర లేదు. అదే గనక ఉండి ఉంటే — అసలీ కథకే ఆస్కారం లేకపోయేది" అన్నాడు దిగులుగాడు.

అతనిలో —

ఆనందం, ఆక్రోశం, భయం, నిర్భయం, మోహం, దాహం, కరుణ, కసి, దిగులు, దుఃఖం, మోసం, హాసం, ఎందుకున్నాయో ముందు ముందు తెలుసుకోవచ్చు ... ఈ లక్షణాలన్నీ, ఒక్కటొక్కటిగానూ, జంటలు జంటలు గానూ, గుంపులు గుంపులు గానూ, అతని లో లోపల తలెత్తుతూ ఉంటాయి. తిరుగుతూ ఉంటాయి. ఒక్కోసారి ఇవన్నీ కట్టగట్టుకొని, ఉప్పెనలాగా విరుచుకు పడడమూ కద్దు. ఇవన్నీ అతనిలో చోటు చేసుకోవడం వల్ల, అతని అభిరుచులు, అభీష్టాలు - వింతగానూ, విడ్డూరంగానూ ఉండేవి.

అతనికి —

తల కడుక్కోవడ మంటే భయం. సైకి లెక్కడమంటే భయం. చెవిలో నూనె వేసుకోవడ మంటే భయం. వెల్లకితలా పడిన బొద్దింక లంటే భయం. కప్ప లంటే భయం. కుక్కలంటే భయం. సాలీడంటే భయం. పిడుగు లంటే భయం. మడుగు లంటే భయం. గాల మంటే భయం. శూల మంటే భయం. సూదు లంటే భయం. సుద్దు లంటే భయం. పూచిన పూలన్నా, పూచిక పుల్లలన్నా భయం. ఆకలన్నా, గొంతు పగిలే కేకలన్నా భయం. ఆరుద్ర పురుగంటే భయం. ఆముదపు కాయంటే భయం. గిత్తలంటే భయం. అత్తరంటే భయం. చెరువు కట్టలన్నా, నాగజెముడు మట్టలన్నా భయం. జుట్టుకు రంగేసే వారంటే భయం.

బంగారప్పన్నా పెట్టుకొనే వారంటే భయం. గోడను కరుచుకొన్న బల్లులన్నా, నల్లగా ఉండే పిల్లులన్నా భయం.

అతనికి —

తీరిగ్గా గోళ్ళు కొరుక్కోవడం ఇష్టం. చెవిలో అగ్గిపుల్ల దోపుకొని, సుతారంగా తిప్పుకోవడం ఇష్టం. చెమట కాయల్ని ఎవరిచేత నన్నా గిల్లించు కోవడం ఇష్టం. పులిపిరి కాయను వేళ్ళతో నలుపుకోవడం ఇష్టం. గజ్జి కురుపును సూది మొనతో చిదుపుకోవడం ఇష్టం. అరచేతిలో అరచెంచా తేనె/వేయించుకొని, కొసనాలుకతో నాకడం ఇష్టం. పసిబిడ్డల చెవి తమ్మెల్ని, ముని పళ్ళతో మెల్లిగా కొరకడం ఇష్టం! ముక్కులో వెంట్రుకలు పెరుక్కోవడం ఇష్టం. కూచుని కాళ్ళూపే ఆడవాళ్ళంటే ఇష్టం. సబ్బుతో వాళ్ళ వీపుల్ని నురగలెత్తేలా రుద్దడం ఇష్టం. బద్ధకంగా ఆవలించడం ఇష్టం. వేళ్ళు చిట పట లాడేలా విరుచు కోవడం ఇష్టం. మెత్తని పరుపు మీద, బోర్లా బోర్లా పడుకోవడం ఇష్టం. దువ్వెనమీది పేనును, గోటితో నొక్కినప్పుడు, వచ్చే 'చిట్' మన్న చిన్న చప్పుడును వినడమంటే ఇష్టం. గోరు చిక్కుడు కాయలంటే ఇష్టం. ఎవ్వరూ చూడకుండా, బొడ్డు కిందికి వేళ్ళు పోనిచ్చుకొని, గోముగా సవరించుకోవడం ఇష్టం. రేగి పండ్లంటే ఇష్టం. సాతాళించిన శనగలంటే ఇష్టం. ఉడకబెట్టిన వేరుశనగ గింజలన్నా, దోరగా వేయించిన జీడిపిక్కలన్నా ఇష్టం.

అతనికి—

సన్నగా, పొడుగ్గా, పచ్చగా, పల్చగా, ఉన్న ఆడవాళ్ళంటే కోపం. గడియారమంటే కోపం. నెలలో మొదటి వారమంటే కోపం. వాడిపోయిన పూలంటే కోపం. లిప్‌స్టిక్ పెదవులంటే

కోపం. కారు తలుపులు వేసిన చప్పుడంటే కోపం. పాలిష్ చేసిన పాదరక్షలంటే కోపం. తాంబూలం నమిలే వారన్నా, పగలబడి నవ్వేవారన్నా, కోపం. నోట్లు లెక్క పెడుతున్న చప్పుడంటే కోపం, గాజులు గలగల్లాడితే కోపం. మూసుకొన్న కిటికీ రెక్కలంటే కోపం. మెరిసే ఉంగరాలున్న వేళ్ళంటే కోపం. కింది పెదవి పదే పదే వొత్తుకొనే వారంటే కోపం. పందిరి మంచమన్నా, ఆ మంచం చేసే చప్పుడన్నా కోపం. 'బ్రా' లన్నా, జాకెట్లన్నా కోపం....

ఇంతవరకూ నేను సేకరించిన సమాచారం ఇదీ! ఈ వివరాలకు ముందుంచుకొని, ఏదో వో కథను పేనెయ్యడం, నా మట్టుకు నాకు - పెద్ద కష్టమేమీ కాదు. కానీ 'మంచి కథ' రాయడానికి, ఇంకా కొన్ని వివరాలు కావాలి. జవాబు ల్లేకుండా పడి ఉన్న ప్రశ్నలకు జవాబులు కావాలి. ఇంతకీ ఆ పరిమళం గాడు, ఎందు కదృశ్య మయ్యాడు ? ఇప్పుడెక్క డున్నాడు? కాంచనం చనిపోయిందని కుందనంగాడి వరండాలో ఉన్న ఫొటో చెబుతూనే ఉంది. మన కథానాయకుడు పుట్టిన తరువాత నుంచి చావబోయేదాకా, కాంచనం ఎలా బతికింది ? ఆ బతికిన విధానాన్ని కాంచనం అమ్మా నాన్నా ఆమోదించారా ? ఈ తరహా వివరాలన్నీ నాక్కావాలి. వీటిని సేకరించడానికి, ఎంత కాలం పడుతుందో ఇప్పుడప్పుడే స్పష్టంగా చెప్ప లేను. అవి కూడా చేతి కందాలి. అప్పుడు గానీ, కథ రాయడం ప్రారంభించను.

మన వందనం గాడి అభిరుచులు, అభీష్టాలు; అభిప్రాయాలు, అనుభూతులు; మనకు ఖచ్చితంగా తెలిసినవే!

ఇతగాడు మన కథానాయకుడు.

వీణ్ని కేంద్రంగా చేసుకొని, వీడి చుట్టూ ముసురుకొనే కథ ఎలా ఉండాలో ఆలోచిస్తున్నాను. మీరూ ఆలోచించండి. ఇతగాడికి - ఠక్కున నవ్వే కథకోసం వెదకండి. దొరికితే నాకు పంపండి. లేదా - ఏదో వొక నాటికి నేనే మీకు చెబుతాను.

*